

Annemin hayat güneşi Zeki Müren

Ezgi
Atabilen
atabilen@hurriyet.com.tr

Bizim sanat, anneciğinin 'hayat güneşi' Zeki Müren'in kişisel arşivi, 18 yıldır kasalarda korunuyordu. **Sanatçının** Türk Eğitim Vakfı ile Mehmetçik Vakfı'na bağışladığı 10 bine yakın fotoğrafı, desenleri, kostümleri, plakları, şiirleri, mektupları ve notları şimdi **Yapı Kredi Kültür** Merkezi'nde. **Serginin** küratörü Derya Bengi, harika bir **sergi** kitabı da hazırlamış! İşte **kitaptan** tadımlıklar...

İlk fotoğrafı

Zeki Müren'in, öyle çok fotoğrafı var ki arşivde. Hayatı boyunca yanında bir fotoğrafçıyla gezmiş sanki. Yukarıdaki de onun ilk fotoğrafı. Yedi veya sekiz aylıkken çekilmiş. Fotoğrafın hemen yanında, sahibinin düştüğü "Ömrümün ilk resmi" notu var.

Sünnette kına yerine oje sürdürttü

"Annem 'Fahriye Abla' şiirindeki tipin tıpkısının aynısıydı" diyor Zeki Müren. Annesini makyaj yaparken gözünü kırpmadan seyreder, bahçede sardunya çiçeklerini avucunda ezip kendi yüzüne tatbik ederdi. Sünnet olduğunda ellerine kına yapmamaları için diretmış, onun yerine oje sürdürtmüştü. Sünnet entarisini bir ay boyunca üzerinden çıkarmamıştı.

Kadın desenleri çizerek ruhum tatmin oluyordu

1951 güzünde Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nin Süsleme Sanatları Bölümü'ne girdi. Çocukluğundan beri sağa sola kadın desenleri çiziyordu. Bu pratik, Akademi sınavında çok işine yaradı: "Erkek resmi çizemezdim, vapur, uçak, resmi çizemezdim de kalın dudaklı, kalkık burunlu, mantar topuklu kız resimleri doldururdum defterlerime. Demek ki resimdeki kıza mavi sürme çekmek, koyu kızıl ruj sürmekle ruhum tatmin oluyordu. İçimdeki gizli bir açlık doyuyordu."

Ben yapmadım, kedi yaptı

"Baktım, Zeki tam istediğim gibi bir desen yapmış. 'Harika! Nasıl yaptın?' dedim. Kafasını eğdi, cevap yok. Çünkü bu; fırçayla olmazdı, püskürtmeyle de kalemle de olmazdı. Nasıl yapmıştı? Söylemedi. Arkadaşları da oradaydı. 'Gördünüz siz herhalde Zeki Müren bunu yaparken. Nasıl yapmış?' 'Onlar da sözleşmişler, başlarını eğdiler (...)' 'Söyle' dedim. 'Hocam' dedi, 'bunu ben yapmadım, benim tekir yaptı'. Nasıl yaptı? 'Onu aldım, poposuna boya sürdüm, beyaz kağıdın üzerinde gezdirdim, işte sizin istediğiniz gibi bir kolaj oldu' dedi." (Sabih Gözen)

'Canım karıcığım' Ajda

1960'larda Ajda Pekkan, işe kulüplerde şarkılar söyleyerek başlamasına rağmen müziği boşlamış, film aktresi olmuştu. 1966 sonbaharında, Maksim Gazinosu'nda, Zeki Müren'in kanatları altında sahnelere bir döndü, pir döndü: "Ajda Pekkan'la kulis odalarımız yan yanadır yıllardır. Arayı ince bir duvar böler. Her akşam tiktatırım duvarı ve seslenirim: 'Canım Karıcığım'. Hemen cevap gelir: 'Buyur güzel kocacığım'. Bu, adeta uğurumuzdur aramızda."

Mininin altına pantolon hazırdı

'Marmara'da Mehtap' adını verdiği, tümüyle payet işli ilk ışıklı ceketini, askerlikten terhis olur olmaz, 1958'de Tepebaşı Gazinosu'nda giymişti. Mini etekli 'Uğur Duvağı'nı ise 1970'te, babasını kaybettikten sonraki ilk sahne çalışmasında, Taşlık Gazinosu'nda tanıttı: "Bir sır vereyim, kuliste mininin altına pantolonu hazırdı. En küçük bir tepki görsen giyecektim. Ama halk çok tuttu."

Mikroplar

Sıradan sirke
Sirke den sarap
Aferin mikroplara

Büyük annem
kanserden öldü
Mikropların sü-
lalesini sinemaya
götüreyim
(6.2.1960)

Yapı Kredi Private Banking ve Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık işbirliğiyle hazırlanan sergi, 20 Aralık'a kadar Taksim'deki Yapı Kredi Kültür Merkezi'nde görülebilir. Projenin ikinci ayağı olarak tasarlanmış, sanatçının desen çalışmalarına yer veren Cadehistan Kültür Merkezi'ndeki sergiyi de görmeden geçmeyin.